

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **V. F.**, bývajúceho v B., proti žalovanému **V. F.**, bývajúcemu v S., zastúpenému Mgr. Ing. P. H., advokátom v K., o zaplatenie 99 581,76 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 16 C 202/2009, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 26. októbra 2011 sp.zn. 4 Co 153/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov dovolacieho konania, ktoré tvoria trovy právneho zastúpenia vo výške 626,70 € k rukám Mgr. Ing. P. H., so sídlom v K., do troch dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 10. februára 2011 č.k. 16 C 202/2009-106 žalobu zamietol. Žalobcu zároveň zaviazal zaplatiť žalovanému náhradu trov konania vo výške 4 531,79 € do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Vo svojom odôvodnení uviedol, že vychádzal z ust. § 630, § 3 ods. 1, § 451 ods. 1 a 2 a § 458 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 18, § 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine a vyslovil názor, že predpokladom úspešného uplatnenia práva darcu je také správanie sa obdarovaného, ktoré vzhľadom na všetky okolnosti možno kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov, pričom musí ísť o porušenie značnej intenzity alebo porušovanie alebo porušovanie sústavné, alebo aj neposkytnutie potrebnej pomoci a negatívne správanie sa obdarovaného sa musí prejavovať objektívne, nepostačuje iba subjektívny pocit darcu. Za konanie proti dobrým mravom treba podľa názoru súdu prvého stupňa považovať také konanie, ktoré síce priamo neodporuje zákonu, ani ho neobchádza, ale ktoré poškodzuje záujmy tretích osôb a medzi slušnými občanmi sa považuje za neprípustné. Pri posudzovaní či určité správanie sa obdarovaného

možno považovať za hrubé porušenie dobrých mravov považoval súd prvého stupňa za potrebné vychádzať z princípu vzájomnosti a teda vziať do úvahy a hodnotiť aj správanie sa darcu v tom zmysle, či sa nesprával k obdarovanému aj on v rozpore s dobrými mravmi. Okresný súd posudzoval, či sa konanie žalovaného prieči dobrým mravom a či išlo o porušenie dosahujúce značnú intenzitu alebo išlo o porušovanie sústavné, ktoré svojím trvaním, priebehom a pôsobením nadobudlo povahu hrubého porušenia. Žalobcom vytýkané konanie žalovaného, ktorý opustil spoločnú domácnosť a začal žiť s inou ženou, s ktorou sa mu narodilo dieťa, nepovažoval súd prvého stupňa za hrubé porušenie dobrých mravov. Okresný súd dospel k záveru, že odsťahovanie sa žalovaného zo spoločnej domácnosti, jeho vzťah s inou ženou a splodenie ďalšieho potomka žalovaným možno považovať za konanie, ktorým porušil svoju povinnosť danú Zákonom o rodine, ale nemožno to považovať za konanie, ktorým by žalovaný hrubo porušoval dobré mravy, teda za správanie, ktoré by bolo možné bez ďalšieho kvalifikovať ako správanie, pre ktoré by mal žalobca nárok domáhať sa od žalovaného vrátenia daru. Za hrubé porušenie dobrých mravov zo strany žalovaného nepovažoval súd prvého stupňa ani žalobcom vytýkané správanie sa žalovaného vo vzťahu k odcudzeniu sa žalobcovi, neprejavovanie opravdivého záujmu o žalobcu a neposkytnutie mu pomoci. Naopak sám žalobca po tom, ako sa dozvedel, že žalovaný žije s inou ženou a že sa žalovanému narodilo ďalšie dieťa, nemal záujem sa s žalovaným stretávať a byť s ním v kontakte, o pomoc ho nežiadal, výživné od neho nepožadoval. Okresný súd tak vyslovil, že keďže neboli splnené zákonné predpoklady na vrátenie daru zo strany žalovaného a nedošlo k zrušeniu darovania, nedošlo ani na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a v konaní úspešnému žalovanému priznal náhradu trov konania.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 26. októbra 2011 sp.zn. 4 Co 153/2011 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že súd prvého stupňa dospel k správneému záveru keď vyslovil, že žalobcom označené správanie sa žalovaného, ako ním obdarovaného, nemožno hodnotiť ako správanie naplňajúce podstatu správania sa hrubo porušujúceho dobré mravy v zmysle § 630 OZ. Opustenie spoločnej domácnosti žalovaným a založenie si novej rodiny s inou ženou, s ktorou má ďalšie dieťa, možno považovať za správanie v rozpore s ustanoveniami Zákona o rodine, avšak nie je dôvodom pre postup smerujúci k domáhaniu sa vrátenia daru pre hrubé porušenie dobrých mravov v zmysle vyššie

uvedeného zákonného ustanovenia. Odvolací súd uviedol, že námietka žalobcu v tomto smere nebola dôvodná. Taktiež, podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvého stupňa správne posúdil aj žalobcom vytýkaný vzťah žalovaného k nemu, keďže bolo preukázané, že správanie sa žalovaného voči žalobcovi je dôsledkom narušenia vzájomných vzťahov medzi nimi. Nejde teda len o jednostranný nedostatočný záujem zo strany žalovaného, ale aj o samotný nezáujem žalobcu voči žalovanému, čo aj sám žalobca potvrdil. Taktiež potvrdil, čo sa týka finančného prispievania, že peniaze zaslané mu žalovaným žalovanému vrátil späť. Odvolací súd ďalej uviedol, že pokiaľ žalobca poukazoval na to, že žalovaný podvodným konaním voči nemu a jeho matke dosiahol prevod nehnuteľnosti – ateliéru, ktorú vzápätí predal, k prevodu nebytového priestoru – ateliéru zo žalobcu na žalovaného došlo na základe darovacej zmluvy z 21. marca 2007 s vkladom vlastníckeho práva z 29. marca 2007. Vlastníctvo žalobcu k tomuto ateliéru nadobudol predtým žalobca bezodplatne na základe kúpnej zmluvy uzavretej so žalovaným s vkladom vlastníckeho práva dňa 19. marca 2007, takže k týmto prevodom došlo s vedomím a súhlasom žalobcu. Súd druhého stupňa konečne uviedol, že keďže neboli naplnené podmienky ust. § 630 OZ pre vrátenie daru, nebolo možné z tohto dôvodu vyhovieť nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. a žalovanému, úspešnému v odvolacom konaní, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže si túto neuplatnil a v odvolacom konaní mu ani žiadne trovy nevznikli.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, navrhol, aby dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok (dovolací súd posudzoval dovolanie podľa obsahu). Rozhodnutie má podľa dovolateľa vady vecné (nebol zohľadnený a správne posúdený skutkový stav veci) a právne (vec nebola posúdená v súlade s právom, pretože neboli zohľadnené dovolateľove objektívne argumenty). Žalovaný pred súdom niekoľkokrát vedome klamal a zavádzal, porušovanie dobrých mravov z jeho strany voči dovolateľovi bolo sústavné, trvá doteraz a je značnej intenzity.

Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že ho považuje za neprípustné a žiadal aby ho dovolací odmietol. Zároveň si uplatnil trovy dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), ktorý má právnické vzdelanie (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno dovolaním napadnúť.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.), alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Dovolanie žalobcu smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky niektorého z vyššie uvedených rozhodnutí. Prípustnosť dovolania preto z § 238 O.s.p. nemožno vyvodiť.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm.a/ až g/ O.s.p. V zmysle § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto

samosudcu rozhodoval senát. Vady v zmysle § 237 O.s.p. dovolateľ nenamietal, tieto nevyšli najavo ani v dovolacom konaní.

Pokiaľ ide o námietku žalobcu spochybňujúcu úplnosť zistenia skutkového stavu veci, či nesprávnosť skutkových zistení, treba uviesť, že v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dôvodom dovolania nemôže byť samo osebe nesprávne skutkové zistenie. Dovolanie totiž nie je „ďalším“ odvolaním, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p.) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) vád. Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

Z obsahu dovolania ďalej vyplýva, že žalobca namietal nesprávne právne posúdenie veci, ktoré malo za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmatečnosť rozhodnutia). Aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené, mohli mať za následok nanajvýš vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, ale nezakladali by súčasne prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné, ale o taký prípad v danej veci nejde.

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodit' z ustanovenia § 238 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 O.s.p. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu v súlade s § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p. ako také, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné,

odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Žalovaný mal v dovolacom konaní úspech, preto mu patrí právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 veta prvá O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalovaný si náhradu trov dovolacieho konania uplatnil a ich výšku vyčíslil. Dovolací súd v zhode s doterajšou praxou prihliadol na to, že právny zástupca žalovaného zastupoval tohto účastníka už v konaní pred obomi nižšími stupňami súdov. Žalovanému preto priznal náhradu trov dovolacieho konania iba za úkon právnej služby advokáta, ktorú poskytol vypracovaním vyjadrenia žalovaného k dovolaniu žalobcu z 8. mája 2012 [§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“)]. Odmena za jeden úkon právnej služby predstavuje spolu sumu 633,36 € [t.j. 625,73 € (§ 10 ods. 1 vyhlášky) + režijný paušál 7,63 (§ 16 ods. 3 vyhlášky)]. Právny zástupca žalovaného si však uplatnil za jeden úkon právnej služby 626,70 €, preto mu dovolací súd priznal práve túto sumu.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 18. decembra 2012

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová